

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**R. P. Iosephi Speranzæ, Congregationis Oratorii Fanensis
Presbyteri, Scripturæ Selectæ**

Speranza, Giuseppe

Coloniæ Agrippinæ, 1659

127. De his, qui præ nimio vitæ desiderio, nimiùm sanitati student.

urn:nbn:de:hbz:466:1-44265

Mors immatura multis percommoda.

O quot, si non citò raperentur, flagitiosissimi fierent! ò quot, si non in cunis, in mala cruce morentur! &c.

Quarta. In commune bonum juvenes præmaturè moriuntur. Quisnam (anìm dicere) se mortalem credit? Transfufum est illud veluti per originem in posteros: Nequaquam moriemini. Serpentin9 ille sibilus in hominum exufflat aures, unde vix homines se mortales credunt. Quotidie morimur, quotidie commutamur, inquit Hieron. & nos immortales esse putamus. Sed si juvenis mortuus inspiciatur, si qui semper parabatur victurus, exanimis repente, ac immobilis jacens conspicitur, omnes & se morituros cogitare incipiunt. Si senex moritur, id senectuti datur, miratur nemo: sed si vividus quispiam juvenis decedat, unusquisque & se moriturum credit.

Genes. 3.

Genes. 48.

Hebr.

Et hoc in Ioseph voluit nos credere Iacob, dum jam moriturus ipsum ad memoriam matris demortuæ revocavit. Mortua est, inquit, Rachel (videns, dic tu quasi multos annos) in terra Chanaan (mercatoris, vel negotiatoris) in ipso itinere, (dum felicitatem quis optaret) eratq; venum tempus (cum flores videret, non obtineret fructus) & ingrediebar Ephratam (quod est frugifera, vel crescens, cum doctoratus, dignitatum, &c. jam jam quis esset perceptorus proæmia) & sepelivi eam juxta viam Ephrate, quasi diceret: Ne tu, tuique filii ad meos annos attendatis, sed potius matris mortem meditamini. Quòd si parvulos istos mors senis non afficit, Rachelis demortuæ, dum erat venum tempus, afficiat.

Cùm ergo tam brevis sit vita, quid tantoperè laboramus, ac sanitari tantum indulgemus?

De his, qui præ nimio vitæ desiderio, nimium sanitati student.

PUNCTVM CXXVII.

ERat quidam Regulus, cujus filius infirmabatur Capharnaüm, &c. Et si dominus magnus, & Regulus esset, ipse nec abire, & rogabat eum, ut descenderet, & sanaret filium ejus. Quid sanitatis desiderium non efficit?

Ioan. 4. Homines bonæ valetudinis nimis cupiis.

Apud D. Matthæum Princeps ille pro salute filia quid non egit? Et ecce Princeps unus accessit, ac adorabat eum. D. Lucas exprimit quàm profundè adoraverit: Cecidit, inquit, ad pedes ejus.

Matth. 9. Luc. 8.

Augeat D. Marcus: Procidit (in terram) ad pedes ejus. Plurane præstari poterant?

Marc. 5.

O sanitatis affectum! Hæmorrhoiissa illa duodecim annorum in infirmitate, multa perpeffa à compluribus Medicis, erogaverat omnes facultates suas, aut omnia sua. In phrasi Scripturæ, facultas non parùm denotat, tamen hæc pro sanitate, quicquid habuit, erogavit, quantum auri habuit, si margaritas, si uniones, &c. omnia penitus dedit. Vbi notandū illud: Multa perpeffa à compluribus Medicisq; d. pro vitæ desiderio omnia pertulit. August. Multi ligari se volunt, & secari, daturi pro incerta salute certum dolorem, & magnam mercedem. Patet in his, qui sectiones, mutilationesque perferunt, qui cataractas ab oculo sibi educendas, aut depoendas jubent, quàm pro incerta salute certum dolorem, & magnam mercedem conferat.

Alii.

D. August. in illud Ps. 102. Qui sanat omnes infirmitates tuas.

Mirum, quàm sit in hominibus intensum hoc desiderium. In 4. Reg. Naaman quidam Princeps in aula Regis Syriæ, dives valdè, sed leprosus. Sic facer Text. Vir magnus apud dominum suum, & dives, sed leprosus. Simul ferè junguntur divitiæ, & lepra. Tunc puella quædam de terra Israël captiva in Syriam in obsequium uxoris Naaman perducta, videns forsitan nulli alii rei, præterquam

Naaman percupidus sanitatis. 4. Reg. 5.

sanitati, operam dari in illa domo, sic ferè. **A** balbutiens aiebat: *Vitam fuisset dominus meus ad Prophetam, qui est in Samaria, profecto curasset eum à lepra, quam habet. Mirum! hoc verbum in terram non cecidit, sed exceptum, & licet non fuerit hoc nisi alicujus puellæ verbum; in hoc tamen verbo arreptum est longissimum iter. Siste, Princeps, quò pergis? ad quem Prophetam? carpit iter cum litteris comendatitiis ad Regem cum donatiis, solo puellæ verbo permotus. O desiderium sanitatis intentum!*

O si consimili desiderio spirituales salutem quæreremus! Sed Putruerunt, & corrupta sunt cicatrices meæ à facie insipientia meæ. Camp. Ob insignem stulticiam meam, quòd in me toto nimirum nihil sanum intus, & quæram tantoperè sanitatem foris.

Psal. 37. Camp. Corporis sanitatem quære, & animam negligere, stultitia.

4. Reg. 20. Ezechias cur accepto mortis nuntio fleuit. D. Hieron. 2. cori. Pelag.

Ezechias. Hebr.

C Quid mirum, si propter hunc immoderatum affectum Deus offenditur? Eodem libro *agrotavit Ezechias usq; ad mortem, & fleuit fletu magno, aut vitæ desiderio, aut quia nullus intrepide vadit ad iudicium Domini, habens conscientiam peccatorum, ut inquit D. Hieron. Pristinam ei Deus sanitatem restituit, quam miraculo illo horologii retroacti comprobavit: quòd quia omnibus innotuit, Rex Babylonis, ad quem hæc fama pervenit, nuncios ad congratulandum misit. Et quia nunc quadam animi elatione, loco divinarum gratiarum sibi collatarum cum iisdem nunciis, thesauros ostendit, & inter thesauros pigmenta varia, unguenta quoque. Hebr. Oleum pretiosum; in summa domum avomatum. Hebr. Domum desiderabilem. q. d. cornu-copiæ, quintas essentias, pretiosum oleum, &c. Heu! heu! à Deo sanitate donatus hæc æstimas? in thesauris recondis? adhuc hæc pigmenta sectaris?*

E Quam verè Seneca: Vna est catena, quæ nos alligatos tenet, quæ scilicet nos servos, ac mancipia eateñæ facit, quæq; arctissimè constringit. Quænam, ô Philosophæ? Amor vitæ.

Vita amor etiã senes constringit.

Qui certè non solum juvenes vitæ cupidissimos, sed & senes iam jam morituros constringit: hodieque maximè illud

videre est. quòd quidem abominandum vidit Ezechiel, senes canos ad Orientem vitæ conversos, in verso tergo mortis occidenti. Heu! jam alterum pedem in sepulchro habent, & non nisi de vitâ cogitabant, ac si nunquam essent morituri; his semper mors improvisa, quia mortem non à fronte, sed à tergo habent. In hos lapis sine manibus repente abscinditur, qui vel in templo idolum zeli, vel statuam possidentis adorant, qui lutum, quòd in capite, & cogitatione habere deberent, in affectuum pedibus habent, aut qui lutum mortis in capite habere deberent, pedibus oblitæ terunt, aurum solummodo cogitantes, quòd vitam in ævum protrahant.

Servi hujus vitæ concatenati. Suggestit initio communis hostis longioris vitæ desiderium: *Nequaquam moriemini. In quem Ber. Nequam, nequam, ubi est tuum nequaquam? Ecce omnes morimur. Hinc tam inficis filiorum Adæ penitissimis visceribus hujus vitæ affectus, &c.*

Concatenatum hujus vitæ servum hostis Iobum putabat: exposcit primùm rerum omnium tactum; sed certissima spe victoriæ; pellis tactum reservavit: *Pelle propelle, &c.* Sed eum sefellit opinio, & miratus est, quin, ut loquitur Chryl. obstructum est os impudentissimū Diaboli, dum seram liberum ab hoc affectu. Iobus ostendit, O quàm factu ipso comprobavit, se vitæ servum non esse concatenatum, dum ex eo sterquilinio, ut habent Sept. sic ulceratus super glebas sese evoluebat, ad exacerbandos dolores osor sui! &c. O quàm paucos Iobi sequaces hac tempestate videas, & ideò paucos perfectos aspicias! Sunt, qui rerum jacturam perferant, sed licet spirituales, sese tamen tam studiosè conservant, tantoque studio individui conservationi indulgent, ut in suâ unicâ vitâ, torius mundi vitam conservare se putent.

Sed his, Deo permittente, illud sapissimè verum, *Frustrâ multiplicas medicamina, sanitas non erit tibi. vel Chald. Medicina non ascendet tibi. q. d. non perveniet: insume, ut vis, &c. Medicina non ascendet tibi.*

tibi. Sap. 2. Non est refrigerium in fine hominis. Græcè, Non est medicina in fine hominis.

Sap. 2.
Græcè.
Psal. 91.
Hesych.

Hi, qui tantoperè sanitati student, qui què nihil pati volunt, pluribus gravantur. Sic interpretatur illud Hesychi: Bene patientes erunt, ut annuncient; id est, bene pati deliciosè agunt, qui scilicet sunt in Capharnaum, agyo, aut villa consolationis, ac deliciarum, &c. Hi bene pati dicuntur, quia quò minus pati volunt, plus patiuntur. O quanta patitur, qui omnem venti flatum fugit, qui aërem pertimescit! &c.

Hebr.
Hominum quidam gravia patiuntur, ne patiuntur levia. Medicos quidam de nihilo accersunt. Eccl. 8.

Hi sunt, qui qualibet vel levi causa Medicum accersunt. In Ecclesiastico dicitur creatus propter necessitatem: Honora Medicum, propter necessitatem enim creavit illum Altissimus: tu ad primum capitis, aut stomachi dolorem Medicum vocas? Quàm distat à perfectione, veroque Dei amore, qui propter eum nec capitis dolorem sine querimonia ferre potest! Sponsæ terrenæ, ne sponsum contristent, o quot dolores sine ullo doloris signo tolerant! Tu, inquit S. Theresia, ut cælesti Sponso placeas, non feres patienter, & sine murmure dolorem aliquem? Sed totam evertes domum, Medicos convocabis:

Eccl. ibid.

Medicis quando accersendus

Sed quoniam tam amicus es Medicorum, audi tempus, quo Deus annuit, ut eos convoces: Averte à delicto, & dirige manus, & ab omni delicto munda cor tuum. da suavitatem, impingua oblationem, & da locum Medico. Hoc est primum, quod ægrotus præstare debes, mundare conscientiam, orare, elemosynas facere, & postea Medicum vocare: qui hunc ordinem non invertunt, deordinatè vitam non amant: sed qui mox Medicum corporalem vocant, quàm deordinatè hanc vitam diligant, satis apertè declarant.

D. Hieron. in Vita. S. Hilari.

Talis quondam cæca illa erat mulier, quæ adducta ad D. Hilarionem omnem se substantiam expendisse ait in medicos. Qui Sanctus: Si quæ in Medicis perdidisti, dedisses pauperibus, curasset te verus Medicus Iesus.

Heu! quid agimus, miseri, dum tantoperè hanc vitam diligimus? Nostram

miseriam prorogamus. Quid hæc vita est, nisi miseria? Declaravit Salvator noster, dum suscitaturus Lazarum flevit. Unde hic lacrymarum est: Respondit Hieronymus: Quia cogebatur cum propter salvandos sæculo revocare.

Hieron.

Adeò verum, hanc vitam esse miseris plenam, ut non esse solum in hæc vita, consolatio, & felicitas computetur. De Lazaro in Limbo dixit Abraham: Hic consolatur, tu verò (loquens de divite) cruciaris. Sed quomodo in Limbo consolabatur, in ea obscuritate, sine Dei visione? Erat extra hujus vitæ miseras. Hinc suscitatus Samuël, & à Limbo ad hanc vitam vocatus: Quare, inquit, inquietasti me?

Vita excessisse, solatium est.

Testantur pueri, inquit Cyprianus, qui omnes plorant in ortu, dicat quid vult Augst. in Problematibus. Cyprianus ait lacrymis illis prophetizare, tu vaticinans aut hujus vitæ præsentire miseras. O si æternam illam vitam in mente haberemus! Nate, nate, suspice cælum, memento æterna vita. Illa vera vita est, hæc umbra vitæ. Quòd si hæc tantoperè placet, ut in ea perennare vellemus, quid vita eterna? Si modicum hoc corruptibilis vitæ tempus tantoperè placet, quantum illa placebit? Cur eam non curamus prorogare, intensivè saltem, actibus, quibus correspondeat amplior vita, felicitior vita? Quoniam apud te est fons vita. O vita! o vita nostra præsens, quæ illi comparata mors est potius dicenda, quàm vita! &c.

Cyprian. Vita hujus miseras ploratur recens nati pueri. 2. Macch. 7.

Psal. 35.

Adhæc, quid tantoperè vitam istam desideramus, inquit Ambros. in qua D. Ambros. de quantè diutius quis fuerit, tanto majore bono muneratur sarcina peccatorum? Ipse Dominus ait: Sufficit diei malitia sua. & Jacob dixit: Dies vita mea centum triginta annorum, parvi, & mali, non quia dies mali, sed quia nobis accessu dierum, malitiæ incrementa cumulantur: nullus enim dies sine nostro peccato præterit: idcirco Apost. mori lucrum appellat: Mihi vivere Christus est, & mori lucrum. Philip. Tandem ex eodem Ambros. Quamdiu in hoc sælo, tamdiu inter naufragia. Hunc igitur affectum minuamus, eoq; transferamus, ubi perennis fons vitæ est: Quoniam

Psal. 35.

*niam quid te est fons vitæ; hic etenim par-
vus, statimq; deficiens vitæ rivulus fluit,
ibi, ibi fons vitæ, &c?*

Timor mortis ex peccato.

PVNCTVM CXXVIII.

Luc. 7.
Mors à peccato
habet, quod
terreat.

Gen. 4.
Mortis horror
quantus in
Cain.

Philo.

Ezech. 16.

Septuag.

Ezech. 2.

Theod. &

Hier. ibid.

Dan. 5.

Mortis imago
quantum pa-
vescitur Bal-
thasarem.

Ecce defunctus essebatur. Vbi agitur de morte, id fit admiratione, terrore: **E**cce. Cur tam terribilis mors? cur ad so- lum mortis nomen trepidamus, aut ima- gine, aut imaginatione contremiscimus? **C**ain: *Omnia, qui invenerit me, occidet me*: timore mortis perterritus toto corpore contremiscens, adeo ut teste Philo- ne ad suum refugium horrore mortis septem condiderit civitates, tantus inva- serat eum horror mortis, quam Dominus ei comminatus fuerat. *Si male egeris, sta- tim in foribus* (tui exitus, ac discessus à corpore) *peccatum tuum aderit*. Sic semper imaginem mortis gerens demisso capite, quod curvatam haberet conscientiam, vagus, & profugus erat super terram: offundebatur nimirum sibi ultix sui ima- go peccati, ut dicit Ambrosius. nec quietum reum esse permittebat.

Et tu porta confusionem tuam. Sept. *Et tu porta tormentum tuum*. Sic ubi nos legi- mus: *Si justus fecerit iniquitatem, ponam eorum eo offendiculum*. Theod. & Hieron. legunt: *Dabo tormentum in faciem ejus*.

Convivabatur ille cum mille suis Opti- matibus, uxoribus, & concubinis, tem- pli vasa sacra profanans: at ecce digiti feribentes. Mox solâ mortis imaginatio- ne faciem Regis immutatam vidisses, animum cogitationibus conturbatum: *Compages venum ejus solvebantur, & genua illius ad se invicem collidebantur*; & licet clamarent: *Rex, in ætænum vive, non te con- turbent cogitationes tuæ*: horribilis tamen visâ terrebatur imagine mortis: hinc scilicet, quod videre cœpit, contra candelabrum, id est, coram candelabro, suas ebrietates, sua sacrilegia, hinc terrores. *Dabo tormentum in faciem ejus. Omnis qui invenerit me, occidet me*.

Ex peccato, Fratres, nascitur terror mortis. *Iob: Et formido tua non me ter- reat*. Sed unde tibi formido? Ex peccato: *Quantas habeo iniquitates, & peccata? scelera mea, & dilecta mea ostendat mihi* q. d. Si quid in proximum iniquitatis, si quid in te sceleris, si quid in me peccatis, si quid omni sub nomine delicti, ut optime hic distinguit D. Th. nescio, tu ostende mihi, hinc enim solum formido. Ea ut timor mortis facit distinguere, quod in vi- ta complicatur, &c.

Scribis enim contra me amaritudines, & consumere me vis peccatis adolescentie mea. Sentio, quod me vis consumere, id est, ad extremam consumptionem, redigere, *Peccatis adolescentie*, id est, pro- pter peccata adolescentiæ. Existimant quidam juxta Sept. *Imposuisti mihi peccata juventutis*; de filiorum juvenum peccatis sibi imputatis intellexisse, quod vel filios non ita in officio contiausser, vel frigidius, quam par erat, coram ad- olescentiæ errata ex illis convivii præ- fertim increpasset. Communis exposi- tio est, de se loquutum, in operibus scilicet pietatis obeundis, & rectæ rationis lege non sic perfectè, ut verebatur, rudioribus aânis ambulasse, aliquid fortasse ei tunc temporis defuisse, aliquid omi- sisse, & in vitæ extremo positum, talem de divina justitia visionem habuisse, ut dixerit: *Consumere me vis peccatis adolescentie mea*. Putat ille, dum suam præsentem vitam considerat, se nihil habere peccati in hora mortis sentiet, Deum se velle afflictae consumere peccatis adolescentiæ.

Imposuisti iniquitates nostras in conspectu tuo, sæculum nostrum in illuminatione vultus tui. Paraph. Camp. *Collocasti iniquitates nostras è regione tibi, & peccata, quæ nos pro occultis habuimus, & in adolescentia commisimus, ipsa luce manifestiora sunt in conspectu tuo*. D. Hieronym. loco, *sæculum nostrum, legit, negligentias nostras*. Heu! Domine, vel negligentias? &c. Felix, *Oculca Felix nostra, vel juventutem nostram*; quod exponit, peccata juventutis nostræ, juxta Chaldæum: *Iniquitates juventutis nostræ*. Unde alibi exclamat: *Delicta juventutis meæ, & ignorantias meas ne maminervis, Domine*.

Mortis vicina
metus peccata
distinguit co-
gnoscere facit.

Septuag.

Mortis nudos
senes peccata
adolescentia
in hora mortis
sentiet, Deum se
velle afflictae
consumere peccatis
adolescentiæ.

Psal. 48.

Camp.

Camp.

Camp.

Camp.

Camp.

Camp.

Camp.

Camp.

Camp.

Camp.

Camp.

Camp.

Camp.

Camp.

Camp.

Camp.

Camp.

Camp.

Camp.

Camp.

Camp.

Camp.

Camp.

Camp.

Camp.

Camp.

Camp.

Camp.

Camp.

Camp.

Camp.

Camp.

Camp.

Camp.

Camp.

Camp.

Camp.

Camp.

Camp.

Camp.